

Quickscan

In het kader van de Wet
natuurbescherming en de
Omgevingsverordening Zeeland

Plangebied: Goes-West Noordelijk Plandeel, Goes
Opsteller(s): B. Verhoeven

ecoresult
ecologisch advies en onderzoek

Quickscan

In het kader van de Wet
natuurbescherming en
Omgevingsverordening Zeeland.

Colofon	
Plangebied	Goes-West Noordelijk Plandeel, Goes
Opsteller(s)	B. Verhoeven
Datum	22-3-2023
Versienummer	01
Rapportkenmerk	ER20230130v01
Aantal pagina's	43
Opdrachtgever	RWS projecten B.V.
Contactpersoon	D. Commelin
Kwaliteitscontrole	F.A van Meurs
Projectleider	M.W.H. Bekkers
Wijze van citeren	Verhoeven, B. 2023. Quickscan. In het kader van de Wet natuurbescherming en Omgevingsverordening Zeeland. Plangebied: Goes-West Noordelijk Plandeel, Goes. Kenmerk: ER20230130v01. Ecoresult B.V., Alblasserdam
Ecoresult B.V. Edisonweg 10- unit 320 2952 AD Alblasserdam 078 75 184 12 info@ecoresult.nl www.ecoresult.nl	

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doel	5
1.3	Onderzoeksmethodiek	5
1.4	Leeswijzer	6
2	Omschrijving plangebied	7
2.1	Algemeen	7
2.2	Beschrijving	7
2.3	Geplande ingrepen	9
2.3.1	Omschrijving werkzaamheden	9
2.3.2	Methode uitvoering: materieel en werkwijze	9
2.3.3	Werkplanning, werktijden en realisatieperiode	9
2.3.4	(Ontwerp)tekening	9
3	Onderzoeksresultaten beschermde gebieden	11
3.1	Wet natuurbescherming	11
3.1.1	Natura 2000	11
3.2	Omgevingsverordening Zeeland	12
3.2.1	Natuurnetwerk Zeeland	12
3.2.2	Agrarisch gebied van ecologische betekenis	12
3.2.3	Overige gebieden	12
4	Beschermde houtopstanden	14
4.1	Wet natuurbescherming	14
5	Onderzoeksresultaten beschermde soorten	15
5.1	Soorten Vogelrichtlijn	15
5.1.1	Bronnenonderzoek	15
5.1.2	Verkennend veldonderzoek	15
5.1.3	Effectbeoordeling en toetsing	19
5.2	Soorten Habitatrichtlijn	20
5.2.1	Bronnenonderzoek	20
5.2.2	Verkennend veldonderzoek	21
5.2.3	Effectbeoordeling en toetsing	23
5.3	Nationaal beschermde soorten	23
5.3.1	Bronnenonderzoek	23
5.3.2	Verkennend veldonderzoek	23
5.3.3	Effectbeoordeling en toetsing	25
5.4	Invasieve exoten	25
6	Vervolgstappen	26
6.1	Algemeen	26
6.2	Beschermde gebieden	26
6.3	Beschermde soorten	26
6.4	Onderzoeksperioden	30
6.5	Ontheffing	30

7	Conclusies	32
8	Geraadpleegde bronnen	33
8.1	Literatuur	33
8.2	Internet	33
	Bijlage 1 - Foto-impressie plangebied	34
	BIJLAGE 2 - Toelichting onderzoekskader	41
	Wet natuurbescherming	41
	Bescherming van gebieden	41
	Bescherming van soorten	42
	Bescherming van houtopstanden	43
	Omgevingsverordening Zeeland	43

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van RWS projecten B.V. heeft Ecoresult B.V. een quickscan uitgevoerd voor het plangebied genaamd: Goes-West Noordelijk Plandeel, Goes. De aanleiding voor dit verzoek is de voorgenomen sloop en nieuwbouw/herinrichting binnen het plangebied (zie verder hoofdstuk 2.3). Deze voorgenomen ontwikkelingen kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden. Wet- en regelgeving voor flora, fauna en natuurgebieden kan hierdoor worden overtreden. Deze quickscan zoomt in op de (mogelijke) effecten door de activiteiten en op welke wijze gehandeld kan worden. Mochten de voorgenomen ontwikkelingen wijzigen dient voorliggend ecologisch onderzoek te worden geactualiseerd. De resultaten in voorliggende quickscan zijn drie jaar geldig.

1.2 Doel

Door middel van een oriënterend bronnen- en veldonderzoek zal worden onderzocht of de voorgenomen ontwikkelingen kunnen leiden tot:

- overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige soorten flora en fauna. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb);
- een (significant) negatief effect op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb);
- overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige houtopstanden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb);
- een (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Zeeland (NNZ). Of negatief effect op anderzijds beschermde natuurgebieden op provinciaal niveau (o.a. strategische reservering natuur). In het kader van de Omgevingsverordening Zeeland.

1.3 Onderzoeksmethodiek

De quickscan komt tot stand door middel van een verkennend veldonderzoek en bureaustudie.

- Het verkennend veldonderzoek is uitgevoerd op 19 januari 2023 door B. Verhoeven en G. Tanis, ecologisch deskundigen¹ bij Ecoresult B.V. Het complete plangebied alsmede een zone rondom het plangebied is – daar waar nodig met hulp van een verrekijker en een zaklamp– onderzocht.
- Ten behoeve van de bureaustudie is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd om een indruk te krijgen van de aanwezigheid van beschermde soorten rondom het plangebied tot een afstand van 5 kilometer tot het plangebied. De tabellen in hoofdstuk 6 zijn gebaseerd op waarnemingen uit de NDFF-database van de afgelopen 5 jaar in het weergegeven grid (zie **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**). Daarnaast zijn indien beschikbaar de gemeentelijke natuurkaarten geraadpleegd. Op basis van het

¹ Voor een definitie van ecologisch deskundige wordt verwezen naar: <https://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-onderwerpen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/ruimtelijke-ingrepen/ontheffing-vrijstelling/ecologisch-deskundige>

bronnenonderzoek en de aanwezige habitats was een goede inschatting van de potenties en aan- of afwezigheid van de beschermde soorten te maken.

- Voor het onderzoek naar beschermde natuurgebieden en houtopstanden is gebruik gemaakt van de online viewers die de provincie ter beschikking heeft gesteld. Hierdoor zal in deze quickscan altijd een actueel beeld worden weergegeven van gebiedsgrenzen, doelstelling etc.

Figuur 1: Grid waarbinnen NDFF-waarnemingen zijn gezocht. De rode cirkel geeft het plangebied weer. Bron: NDFF.

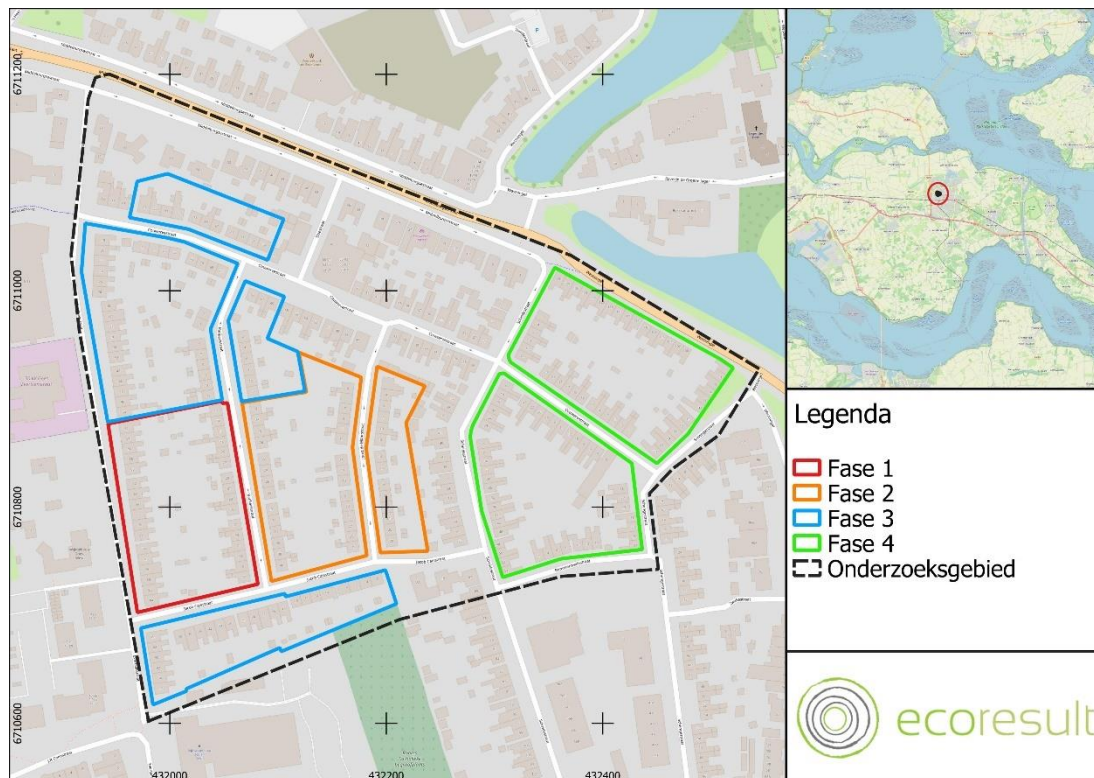
1.4 Leeswijzer

In deze rapportage wordt allereerst het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna worden per beschermingsregime de voor het plangebied relevante beschermde gebieden en beschermde soorten en houtopstanden beschreven en beoordeeld. In de conclusie worden de resultaten van dit oriënterend onderzoek samengevat en wordt (indien van toepassing) geadviseerd welk nader onderzoek noodzakelijk is. Afgesloten wordt met een bronvermelding en een fotobijlage van het oriënterend veldbezoek en een beschrijving van het toetsingskader van de verschillende delen van deze quickscan.

2 Omschrijving plangebied

2.1 Algemeen

Het plangebied voor deze quickscan omvat een woonwijk aan de westzijde van Goes, gemeente Goes, provincie Zeeland (Figuur 2). Het plangebied is gelegen binnen de bebouwde kom.

Figuur 2: Ligging van plangebied Noordelijk Plandeel, Goes West) en het onderzochte gebied deze quickscan. Voor regionale ligging van het plangebied, zie kaartinset rechtsboven (Bron: OpenTopo)

2.2 Beschrijving

Het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit grondgebonden rijwoningen en bijhorende tuinen, zie Figuur 3. Het gaat in totaal op 245 adressen. De woningen die onderdeel uitmaken van het sloop- en nieuwbouwproject, inclusief bouwjaar², zijn:

- Bankerstraat 1 t/m 41, 43, 45, 47, bouwjaar 1945.
- Couwervestraat 1 t/m 24, 59 t/m 80, bouwjaar deels 1934-1936, deels 1948.
- Evertsenstraat 18 t/m 96 (even), bouwjaar 1948.
- Jacob Catsstraat 2 t/m 38 (even) bouwjaar 1948.
- Joost de Moorstraat 2 t/m 29,31, bouwjaar 1948.
- Rommerswalestraat 2 t/m 14 (even), bouwjaar 1934.
- Scheldestraat 2 t/m 54 (even), bouwjaar 1930.
- Schengestraat 1 t/m 37 (oneven), bouwjaar 1923.
- Westsingel 100 t/m 130 (even), bouwjaar deels 1923 en deels 1903

Bebouwing

- De bebouwing in het plangebied is opgetrokken uit baksteen. Het grootste deel van de woningen heeft een luchtsponw. Daar waar een luchtsponw aanwezig is, is deze

² <https://app.pdok.nl/viewer/>

toegankelijk via kieren en gaten tussen gevels en het dakvlak. Open stootvoegen ontbreken in vrijwel alle woningen. De raamkozijnen sluiten voor het grootste deel aan op de gevels en de gevels, maar verspreid zijn er enkele wel openingen aanwezig. Overige kieren in de gevels worden veroorzaakt door scheuren. Hemelwaterafvoeren zijn uitpanding.

- Met uitzondering van de achterste deel van de ruilwinkel aan de Couwervestraat heeft alle bebouwing een zadeldak met een bedekking van holle of platte dakpannen. De ruilwinkel heeft deels een plat dak met een bitumineuze dakbedekking. De woningen aan de Bakertstraat en de Joost de Moorstraat hebben kantpannen, deze wijken deels van de gevels. Deze kantpannen ontbreken op de overige woningen, wel zijn hier veelal openingen aanwezig onder/achter scheefliggende pannen of wijkende loodslabben. Daarnaast zijn op de langzijden van de daken op een aantal plaatsen los- en scheefliggende dakpannen aanwezig. Een groot deel van de woningen hebben dakkapellen, daar waar deze dakkapellen aansluiten op het dakvlak zijn ook openingen aanwezig. Ook rondom dakramen zijn deels openingen aanwezig. De schoorstenen zijn grotendeels toegankelijk door het ontbreken van bolroosters.
- Gevelverlichting is aanwezig in de vorm van buitenlampen.
- In de achtertuinen zijn een aantal schuurtjes en tuinhuisjes aanwezig.

Figuur 3: Voorbeeld rijwoningen binnen het plangebied, in dit geval aan de Evertsenstraat. Foto: B. Verhoeven | Ecoresult B.V.

Rest van het plangebied:

- Hoog opgaande begroeiing is in het plangebied aanwezig. Verspreid staan er o.a. enkele berken, elzen, sparren, leilindes een grote krulwilg en enkele sierappels. Deels is de opgaande begroeiing ook begroeid met klimop. Daarnaast is in de tuinen veel groen aanwezig zoals hagen van liguster, laurierkers en coniferen, taxus, braamstruweel, viburnum en overige (sier)heesters. Het overige deel van het groen bestaat uit vaste (sier)planten, moestuinen, en gazon.
- Naast de bebouwing en het bestaat het onderzoeksgebied uit verhardingen zoals terrassen, voetpaden, openbare wegen en brandgangen.

- Open water (watergangen, poelen etc.) en vochtige tot natte terreinen (natuurvriendelijke oevers etc.) op openbaar terrein zijn in het plangebied afwezig. Mogelijk zijn er enkele kleine vijvers aanwezig in de achtertuinen.
- Straatverlichting is aanwezig in het onderzoeksgebied middel straatlantaarns langs de openbare wegen.

Omgeving van het plangebied:

De omgeving van het plangebied is grotendeels vergelijkbaar met de situatie binnen het plangebied.

2.3 Geplande ingrepen

2.3.1 Omschrijving werkzaamheden

Het plangebied zal herontwikkeld worden. Dit houdt in ieder geval in:

- De sloop van de huidige bebouwing binnen het plangebied.
- Het rooien van het huidige groen/tuinen in het plangebied.
- Het bouwrijp maken van het plangebied.
- De bouw van nieuwe woningen.
- Het inrichten van tuinen en openbaar groen.

2.3.2 Methode uitvoering: materieel en werkwijze

De precieze uitvoering is niet bekend, er gaat in eerder geval gesloopt en gebouwd worden met zwaar materieel.

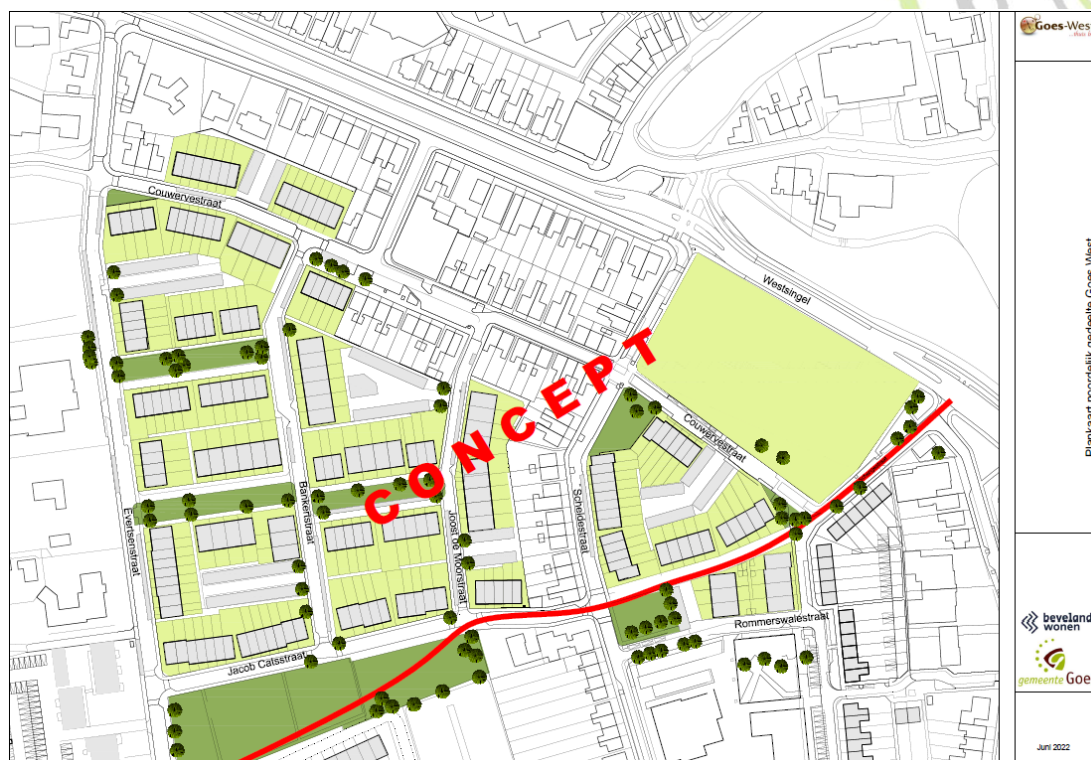
2.3.3 Werkplanning, werktijden en realisatieperiode

Er is een vrij gedetailleerde planning beschikbaar. De planning is deels afhankelijk van de conclusies uit voorliggende rapportage. De voorlopige planning van de sloop en nieuwbouw per fase is als volgt:

- Fase 1:
 - Sloop: Januari-maart 2025
 - Nieuwbouw: juni 2025 – mei 2026
- Fase 2:
 - Sloop: juli-oktober 2026
 - Nieuwbouw: januari-december 2027
- Fase 3:
 - Sloop: februari-april 2028
 - Nieuwbouw: juli 2028 – mei 2029
- Fase 4:
 - Sloop: september-november 2029
 - Nieuwbouw: maart 2030 – maart 2031

2.3.4 (Ontwerp)tekening

Een (concept) situatieschets van de nieuwe inrichting van dit project is te vinden in Figuur 4.

Figuur 4: Concept situatietekening van de nieuwe inrichting van het plangebied. Bron: Beveland Wonen.

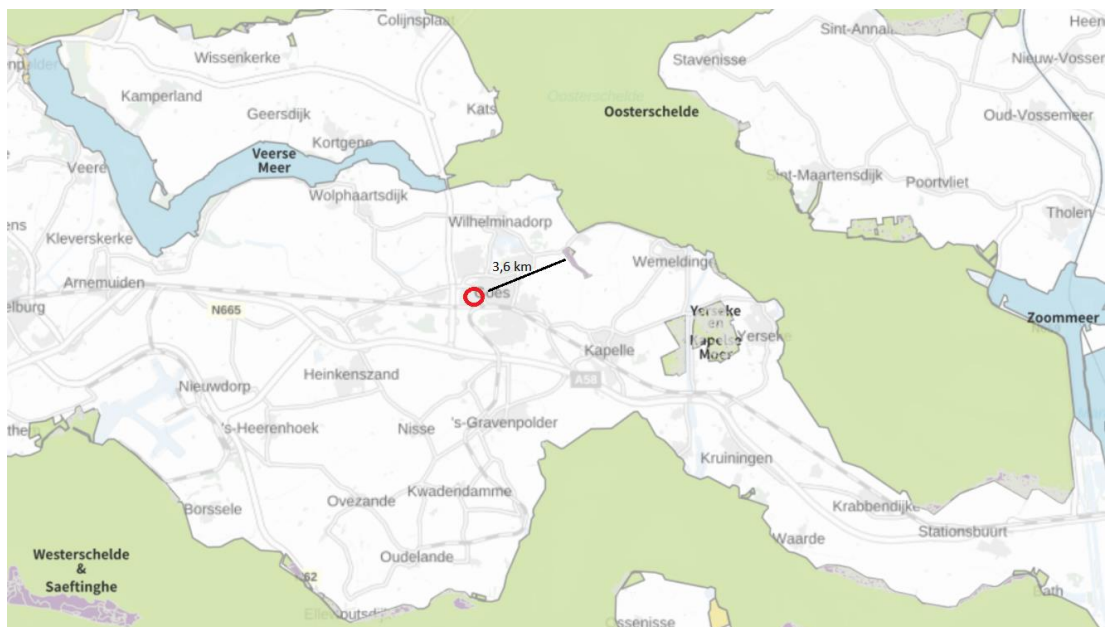
3 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden

3.1 Wet natuurbescherming

3.1.1 Natura 2000

3.1.1.1 Algemeen

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de Oosterschelde minimaal 3,6 kilometer ten noordoosten van het plangebied (zie Figuur 5). Het dichtstbijzijnde onderdeel van dit Natura 2000-gebied betreft de Deesche Watergang nabij Kattendijke en heeft stikstofgevoelige habitats. Daarnaast liggen op een afstand van minimaal 4 km nog een aantal Natura 2000- gebieden als het Veerse Meer, Yerseke en Kapelsche Moer en Westerschelde en Saeftinghe. Met uitzondering van het Veerse Meer hebben deze gebieden ook stikstofgevoelige habitats.

Figuur 5: Het plangebied (rood omlijnd) en de nabijgelegen Natura 2000 gebieden (groenen blauw) en stikstofgevoelige habitats (paars). Bron: AERIUS 2021

3.1.1.2 Stikstof

In de aanlegfase zal er gebruik gemaakt worden van machines die stikstof uitstoten. Ook zal er sprake zijn van bouwverkeer ten bate van dit project. Als gevolg hiervan is stikstofdepositie op nabijgelegen stikstofgevoelige habitats in de omgeving en daarbij behorende negatieve effecten niet op voorhand uit te sluiten. Een nadere beoordeling van de aanlegfase middels de AERIUS-berekening is derhalve nodig.

In de gebruiksfase zal er uitgegaan worden van gasvrije bebouwing (geen stikstofdepositie als gevolg van gasverbranding in het gebouw zelf), maar het gebruik van het plangebied zal wel veranderen (er kan mogelijk een verkeer aantrekkende werking zijn). Een nadere beoordeling middels de AERIUS-berekening is derhalve nodig.

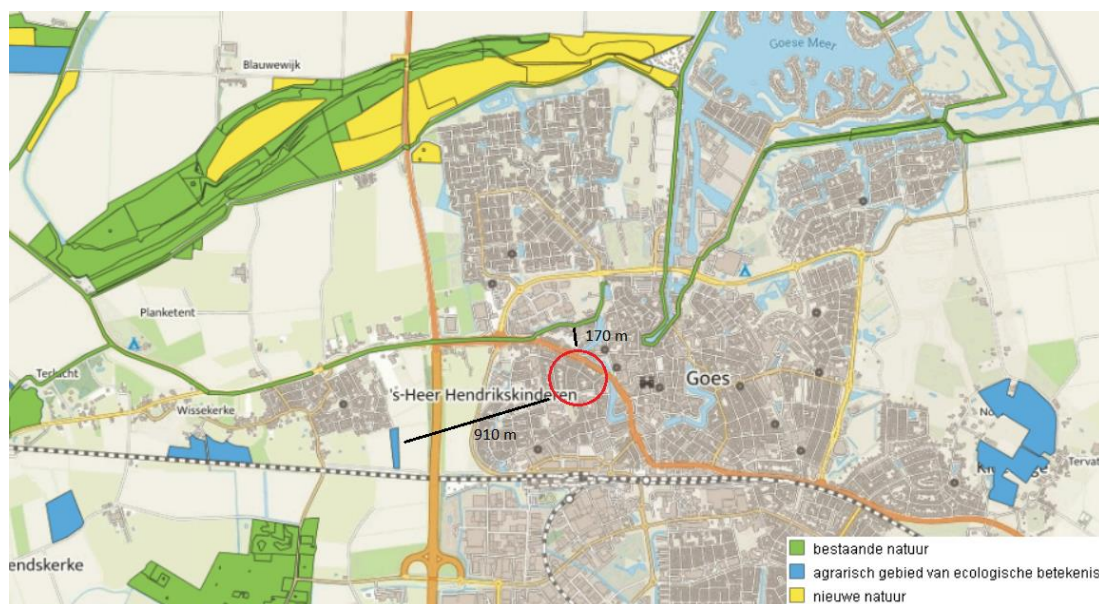
3.1.1.3 Overige verstoringvormen

Negatieve effecten als gevolg van overige verstoringvormen dan stikstofdepositie (zoals geluid, trillingen, verlichting, mechanische effecten of menselijke aanwezigheid) zijn uitgesloten wegens de grote afstand tussen het plangebied en het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied.

3.2 Omgevingsverordening Zeeland

3.2.1 Natuurnetwerk Zeeland

Het plangebied is niet gelegen in het Natuurnetwerk Zeeland (NNZ), zie Figuur 6. Het dichtstbijzijnde onderdeel van het Natuurnetwerk Zeeland (NNZ) is een corridor langs de 's-Heer Hendrikskinderdijk. Dit ligt op circa 170 meter ten noorden van het plangebied³. In de provincie Zeeland is een toetsing van externe werking binnen 100 meter noodzakelijk. Het plangebied ligt niet binnen 100 meter van NNZ, nader (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. De Omgevingsverordening Zeeland wordt niet overtreden.

Figuur 6: Ligging plangebied (rood omlind) ten opzichte van in de omgeving aanwezige delen van het Natuurnetwerk Zeeland. Bron: <https://kaarten.zeeland.nl/map/atlasvanzeeland>

3.2.2 Agrarisch gebied van ecologische betekenis

Het plangebied is niet gelegen in een agrarisch gebied van ecologische betekenis⁴. Het dichtstbijzijnde perceel ligt aan de zuidoostzijde van 's-Heer Hendrikskinderen, op een afstand van minimaal 910 meter ten westzuidwesten van het plangebied. In de provincie Zeeland is een toetsing van externe werking binnen 100 meter noodzakelijk. Het plangebied ligt niet binnen 100 meter van agrarisch gebied van ecologische betekenis, nader (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. De Omgevingsverordening Zeeland wordt niet overtreden.

3.2.3 Overige gebieden

Overige gebieden zoals natuurcompensatie en gebiedsgerichte projecten, liggen op grote (minimaal 16 km) afstand tot het plangebied⁵. In de provincie Zeeland is een toetsing van externe werking binnen 100 meter noodzakelijk. Het plangebied ligt niet binnen 100 meter van strategische

³ <https://kaarten.zeeland.nl/map/atlasvanzeeland>

⁴ <https://kaarten.zeeland.nl/map/atlasvanzeeland>

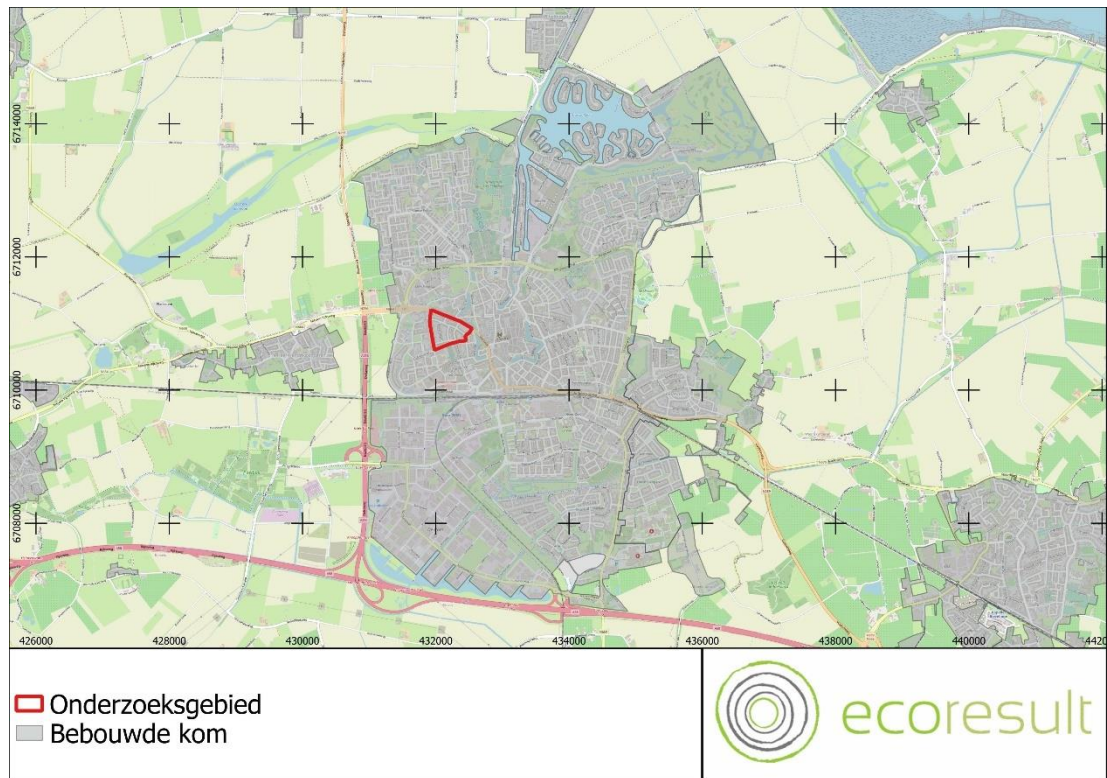
⁵ Vanwege de grote afstand niet op figuur 6 weergegeven.

reservering, nader (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. De Omgevingsverordening Zeeland wordt niet overtreden.

4 Beschermde houtopstanden

4.1 Wet natuurbescherming

Er worden voor deze ontwikkeling enkele solitaire bomen gekapt. Het complete onderzoeksgebied bevindt zich echter binnen de bebouwde kom van Goes (zie Figuur 7). Vanwege de ligging van het plangebied binnen de bebouwde kom is de Wet natuurbescherming, onderdeel houtopstanden niet van toepassing.

Figuur 7: Het complete onderzoeksgebied gelegen binnen de bebouwde kom (gearceerd) van Goes. Kaartbron: Openstreetmaps.

5 Onderzoeksresultaten beschermde soorten

5.1 Soorten Vogelrichtlijn

5.1.1 Bronnenonderzoek

5.1.1.1 Nationale Databank Flora en Fauna

Tabel 1: Waargenomen vogels met jaarrond beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen in de afgelopen 5 jaar binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFP-uitvoerportaal, geraadpleegd op 30-01-2023.

Soort	Beschermingscategorie
Boomvalk	Categorie 4
Buizerd	Categorie 4
Gierzwaluw	Categorie 2
Havik	Categorie 4
Huismus	Categorie 2
Kerkuil	Categorie 3
Ransuil	Categorie 4
Slechtvalk	Categorie 3
Steenuil	Categorie 1
Sperwer	Categorie 4
Categorie 1: Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen ook buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats. Categorie 2: Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing. Categorie 3: Nesten van vogels (niet-koloniebroeders), die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. Categorie 4: Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.	

5.1.2 Verkennend veldonderzoek

5.1.2.1 Jaarrond beschermde nesten

Huismus

Het plangebied is zeer geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen van huismus. Alle woningen binnen het complete onderzoeksgebied bieden mogelijkheden tot potentiële broedplaatsen. In eerste instantie de zijn ruimten onder de pannendaken langs de langgevels geschikt als nestplaats voor huismus. Er is op een aantal plaatsen wel vogelschroot aanwezig, maar dit wijkt op een aantal plaatsen waardoor het dakvlak op deze locaties ook toegankelijk is. Daarnaast zijn mogelijkheden aanwezig onder losliggende dakpannen, onder wijkend daklood, in ruimten achter kantpannen, in ruimten bij dakkapellen en nissen in gevels onder dakgoten. Ook hangen er een aantal huismusnestkasten (type NK MU 06 Inbouwsteen Mus van

Vivara⁶) aan de kopse gevels van de woningen aan de Jacob Catsstraat. Tijdens het verkennende veldbezoek werden in het gehele onderzoeksgebied ca. 50-70 huismussen waargenomen, zie Figuur 8. Een groot deel betrof zingende mannetje in dakgoten en het grootste deel van deze vogels bevonden zich in drie clusters, zie Figuur 10. Dit is echter een indicatie en geen volledig beeld en werden verder in het onderzoeksgebied ook kleinere aantallen waargenomen.

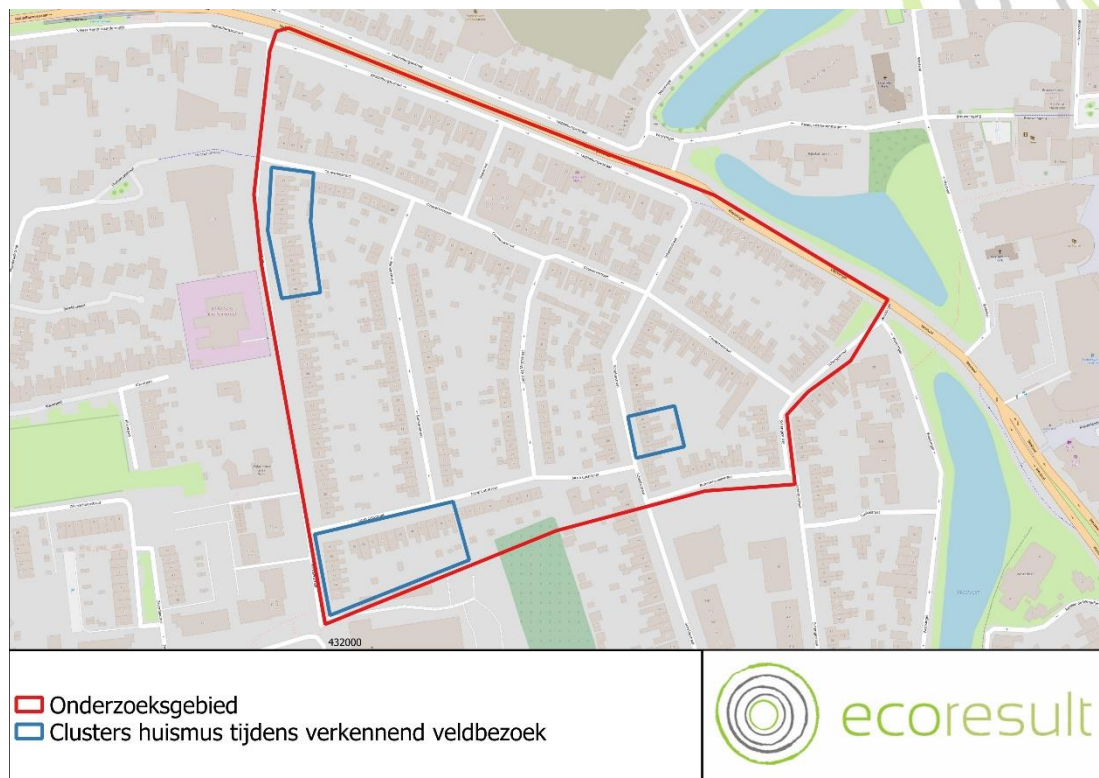

Figuur 8: Drie zingende huismussen in dakgoot van een woning aan de Jacob Catsstraat. Foto: B. Verhoeven | Ecoresult B.V.

Figuur 9: Impressie van groene tuinen in het onderzoeksgebied. Foto: B. Verhoeven | Ecoresult B.V.

⁶ [NK MU 06 Inbouwsteen Mus \(renovatie\) – Vivara Pro](#)

Figuur 10: Indicatie van de woningen met de grootste aantallen huismussen.

Potentieel essentieel functioneel leefgebied voor huismus is veelvuldig aanwezig in zowel de voor- als achtertuinen. In het gehele onderzoeksgebied zijn een aantal groene en (zeer) verwilderde tuinen aanwezig, zie Figuur 9. Het gaat om bijvoorbeeld hagen van liguster, laurierkers en conifeer, maar ook grote solitaire volledig met klimop begroeide bomen, taxus, braamstruweel en overige (sier)heesters.

Gierzwaluw

Het plangebied is geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen van gierzwaluw. In een groot deel van de woningen verspreidt in alle vier de fasen zijn geschikt voor deze soort. Geschikt invliegopeningen bevinden zich onder los/scheefliggende dakpannen, ruimten onder kantpannen en daklood en nissen tussen gevels en daken. Dit type openingen zijn verspreidt over het gehele onderzoeksgebied aanwezig. Zie ook Figuur 11 voor een impressie van verschillende potentiële nestplekken.

Figuur 11: Overzicht van verschillende invliegopeningen voor gierzwaluw. Deze locaties zijn ook potentieel geschikt voor huismus. Foto's: B. Verhoeven | Ecoresult B.V.

Overige vogels met jaarrond beschermde nesten

Voor overige gebouwbewonende soorten als steenuil en kerkuil herbergt het plangebied geen geschikte broedplaatsen geschikt nissen ontbreken en nestkasten gericht op deze soorten zijn niet aanwezig. Daarnaast de ligging van het onderzoeksgebied in een woonwijk niet geschikt voor deze soorten. Voor slechtvalk is het plangebied eveneens ongeschikt. De bebouwing is voor deze soort te laag en er bevinden zich in het plangebied geen nestkasten gericht op deze soort.

Binnen de begrenzing van het plangebied zijn enkele (solitaire) grote bomen aanwezig. Deze zijn deels volledig begroeid met klimop. In een van deze bomen in en achtertuin van de Bankertstraat (even zijde, fase 2) is een boomnest aanwezig, zie Figuur 12. Hoewel tijdens het verkennende veldbezoek lastig was te beoordelen lijkt het om een vrij groot nest te gaan wat potentieel geschikt is voor ransuil. Overige boombewonende soorten zoals boomvalk, buizerd, sperwer en havik is dit boomnest ongeschikt omdat het om een solitaire boom in een woonwijk.

Figuur 12: Lastig zichtbaar is een nest aanwezig in een met klimop begroeide els. Foto: B. Verhoeven | Ecoresult B.V.

5.1.2.2 Niet jaarrond beschermde nesten

Het gehele onderzoeksgebied geschikt voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten (zogenaamde Categorie 5-soorten). De pannendaken en nissen zijn geschikt als nestplaats voor spreeuw. De veelvuldig aanwezige nestkasten in achtertuinen en gevels zijn geschikt als broedplaats voor koolmees en pimpelmees, ook is niet uit te sluiten dat deze soorten kunnen nestelen in één van de aanwezige nissen in de gevels. De aanwezige bomen zijn geschikt als nestplaats voor ekster.

5.1.2.3 Algemene broedvogels

Het plangebied en directe omgeving zijn geschikt als voortplantingsplaats voor andere algemene broedvogels. De bebouwing is geschikt voor kauw, met name de schoorstenen waarvan de boldraadrooster ontbreken. Tijdens het verkennende onderzoek werd ook nest/territoriumindicatief waargenomen op deze locaties. Overige algemene soorten die kunnen nestelen in het onderzoeksgebied zijn vooral boom- en struweelbroeders als houtduif, Turkse tortel, merel, zanglijster, heggemus, roodborst en winterkoning. Deze soorten werden ook allemaal waargenomen tijdens het verkennende veldbezoek.

5.1.3 Effectbeoordeling en toetsing

5.1.3.1 Jaarrond beschermde nesten

Potentieel geschikte voortplantingsplaatsen of vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel leefgebied van soorten met jaarrond beschermde nesten in bebouwing zijn in het gehele onderzoeksgebied aanwezig. Gierzwaluw en huismus kunnen in de woningen tot broeden komen. De groene tuinen binnen het onderzoeksgebied zijn mogelijk een essentieel onderdeel van het functioneel leefgebied van huismus. Een boomnest in een met klimop begroeide els is geschikt als nestplaat voor ransuil. Door de voorgenomen sloop- en rooiwerkzaamheden binnen het plangebied kunnen permanente schadelijke effecten optreden op eventueel aanwezige vaste rust-

en verblijfplaatsen van huismus, gierzwaluw en ransuil en functioneel leefgebied van huismus. Verbodsbepalingen Art. 3.1 lid 2 (zie Tabel 8) van de Wnb kunnen worden overtreden. Nader veldonderzoek naar huismus en gierzwaluw is nodig om te bepalen of vaste rust- en verblijfplaatsen en/of essentieel functioneel leefgebied in het plangebied aanwezig zijn. Het plangebied is voor overige soorten met jaarrond beschermde nesten ongeschikt. Negatieve effecten zijn op voorhand uit te sluiten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk (zie Hoofdstuk 6).

5.1.3.2 Niet jaarrond beschermde nesten

Het plangebied is potentieel geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen vogels met niet-jaarrond beschermde nesten. Vogels met niet jaarrond beschermde nesten (Categorie 5) zijn vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan en die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. In dezen zijn er geen ecologische omstandigheden waardoor Categorie 5-soorten in het plangebied jaarrond beschermd dienen te zijn. Het betreft lokaal en regionaal algemene vogelsoorten. In de directe omgeving zijn voldoende geschikte structuren die als alternatief gebruikt kunnen worden.

Schadelijke effecten op bezette nesten van Categorie 5-soorten vogels door uitvoering van de werkzaamheden zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord), zie Hoofdstuk 6.

5.1.3.3 Algemene vogels

Het plangebied en de directe omgeving van het plangebied zijn potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels. Nesten van algemene vogels vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van de wet. Schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van algemene vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord), zie Hoofdstuk 6.

5.2 Soorten Habitatrichtlijn

5.2.1 Bronnenonderzoek

5.2.1.1 Nationale Databank Flora en Fauna

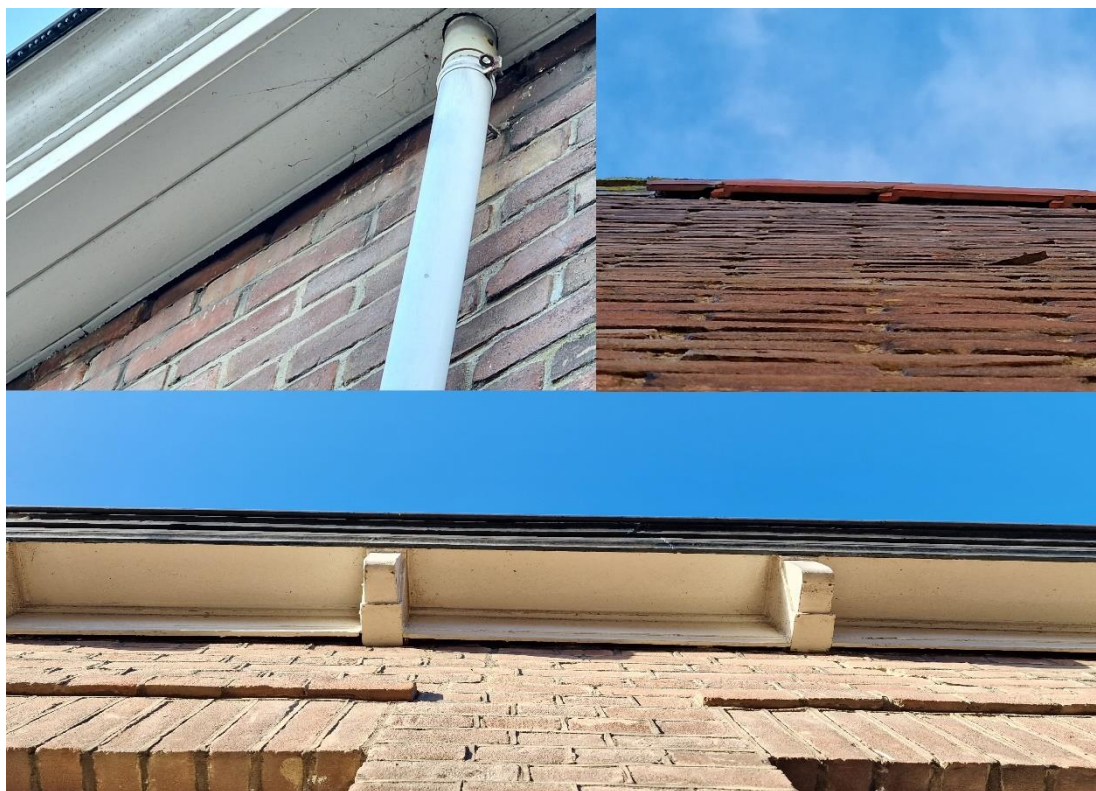
Tabel 2: Waargenomen Habitatrichtlijnsoorten in de afgelopen 5 jaar binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF-uitvoerportaal, geraadpleegd 30-01-2023

Soort	Soortgroep
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren - Vleermuizen
Bruinvis	Zoogdieren - Overig
Muurhagedis	Reptielen
Lederschildpad	Reptielen
Rugstreeppad	Amfibieën
Teunisbloempijlstaart	Nachtvlinders

5.2.2 Verkennend veldonderzoek

5.2.2.1 Vleermuizen

Vrijwel alle woningen binnen het plangebied bieden potentie voor vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. Geschikte invliegopeningen bevinden zich met name achter kantpannen, wijkende boeiboorden en dakoverstekken, enkele scheuren en kieren in gevels, losliggende dakpannen en overige openingen, zie ook Figuur 13. Deze openingen kunnen toegang bieden tot spouwmuren (aanwezig in het grootste deel van de woningen) en het dakvlak. De verwachte soorten zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. De laatste twee soorten komen niet in de NDFF naar voren, maar betreffen algemene soorten die wel kunnen worden verwacht. Het plangebied kan voor deze soorten potentieel een functie hebben als zomer-, kraam- en paar- en winterverblijfplaatsen (zie Tabel 3). Het laatste verblijftype (winterverblijfplaats) geldt voor enkele solitaire dieren. Massawinterverblijfplaatsen zijn in het plangebied uitgesloten door beperkte omvang, geringe hoogte en laag temperatuurregulerend vermogen van de bebouwing. Overige soorten worden op basis van landelijke verspreiding niet verwacht.

Figuur 13: Enkele voorbeelden van potentiële invliegopeningen van vleermuizen. Foto: B. Verhoeven | Ecoresult B.V.

De bebouwing rondom het plangebied is potentieel geschikt voor de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen in ruimtes onder dakpannen daken en open stootvoegen die toegang bieden tot de luchtsponw.

De aanwezige bomen binnen het onderzoeksgebied zijn ongeschikt voor boombewonende vleermuizen zoals ruige dwergvleermuis. De bomen zijn te klein en bevatten geen holten of scheuren welke door deze soorten gebruikt kunnen worden als vaste rust- en verblijfplaats.

Er zijn binnen het plangebied structuren die gebruikt kunnen worden als vliegroute, het gaat dan met name om de rijwoningen. Indien er een kraamverblijfplaats aanwezig is in het onderzoeksgebied kunnen vliegroutes langs bebouwing onderdeel kunnen zijn van een (essentiële) vliegroute⁷ richting de foerageergebieden. Wat betreft foerageergebied zijn er enkele kleine bomen aanwezig binnen het plangebied en zijn genoeg alternatieven buiten het plangebied waar vleermuizen kunnen foerageren.

Tabel 3: De vleermuissoorten en bijbehorende ecologische functies die verwacht worden binnen het plangebied.

Soort	Zomerverblijfplaats	Kraamverblijfplaats	Paarverblijfplaats	Winterverblijfplaats	Massawinter-verblijfplaats	Essentieel foerageergebied	Essentiële vliegroute
Gewone dwergvleermuis							
Ruike dwergvleermuis							
Laatvlieger							

5.2.2.2 Overige zoogdieren

De aanwezigheid van bruinvis kan op voorhand worden uitgesloten door de afwezigheid van open water binnen het plangebied.

5.2.2.3 Amfibieën en reptielen

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen van lederschildpad, muurhagedis en rugstreeppad. De waarnemingen van lederschildpad die in de NDFF naar voren komen hebben betrekking op een zwervend exemplaar in de Oosterschelde in het najaar van 2020 en kan op voorhand worden uitgesloten op basis van het ontbreken van kustwateren. Waarnemingen van muurhagedissen in de omgeving hebben betrekking op uitgezette/ontsnapte dieren in Kattendijke. Deze soort kan in het onderzoeksgebied worden uitgesloten op basis van het ontbreken van geschikte oude gevels of stenenhoppen. Voor rugstreeppad ontbreken geschikte voortplantingswateren. Daarnaast bevinden de dichtstbijzijnde populaties ten zuiden van de A58 van deze soort zich op ruim 3 km van het plangebied. Door de aanwezigheid van barrières (verschillende (snel)wegen) en grote wateren is migratie richting het plangebied uitgesloten.

5.2.2.4 Nachtvinders

Teunisbloempijlstaart komt voor op open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen. De waardplanten van deze soort zijn wilgenroosje, teunisbloem basterdwederik en kattenstaart. Grotere groeiplaatsen van deze soorten worden niet verwacht in de aanwezige tuinen.

⁷ Een vliegroute is essentieel wanneer er geen goede alternatieve vliegroute is om vanuit de verblijfplaats het betreffende foerageergebied te bereiken dan wel dat er wel een alternatieve vliegroute is, maar het gebruik hiervan kost vergeleken met de originele vliegroute te veel energie (te ver omvliegen of te onbeschut). Een foerageergebied is van essentieel belang voor het functioneren van de verblijfplaats wanneer er geen alternatieve foerageergebieden zijn om de eventuele aantasting ervan op te vangen.

Door het ontbreken van grotere groeiplaatsen in combinatie met het ontbreken van bovengenoemde habitattypen wordt de soort niet verwacht.

5.2.3 Effectbeoordeling en toetsing

Aanwezigheid van vleermuizen in gebouwen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger) is binnen het plangebied niet uit te sluiten.. De werkzaamheden (sloop) kunnen invloed hebben op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen. Potentieel essentieel functioneel leefgebied (vliegroute) is eveneens aanwezig. De verbodsbepalingen Art 3.5 lid 2 en 4 (zie Tabel 8) van de Wnb worden mogelijk overtreden. Nader onderzoek naar vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van vleermuizen is noodzakelijk (zie Hoofdstuk 6).

Het plangebied is voor overige soorten welke beschermd zijn onder de Habitatrichtlijn ongeschikt. Negatieve effecten zijn op voorhand uit te sluiten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

5.3 Nationaal beschermde soorten

5.3.1 Bronnenonderzoek

5.3.1.1 Nationale Databank Flora en Fauna

Tabel 4: Waargenomen Nationaal beschermde soorten (Andere soorten § 3.3 Wnb) in de afgelopen 5 jaar binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF-uitvoerportaal, geraadpleegd 30-01-2023.

Soort	Soortgroep	Provinciale vrijstelling	Soort	Soortgroep	Provinciale vrijstelling
Bosmuis	Zoogdieren	Ja	Woelrat	Zoogdieren	Ja
Bunzing	Zoogdieren	Nee	Alpenwatersalamander	Amfibieën	Nee
Egel	Zoogdieren	Ja	Bastaardkikker	Amfibieën	Ja
Gewone zeehond	Zoogdieren	Nee	Bruine kikker	Amfibieën	Ja
Haas	Zoogdieren	Nee	Gewone pad	Amfibieën	Ja
Hermelijn	Zoogdieren	Nee	Kleine watersalamander	Amfibieën	Ja
Huisspitsmuis	Zoogdieren	Ja	Hazelworm	Reptielen	Nee
Konijn	Zoogdieren	Nee	Grote weerschijnvlinder	Dagvlinders	Nee
Ree	Zoogdieren	Ja	Grote vos	Dagvlinders	Nee
Rosse woelmuis	Zoogdieren	Ja	Akkerboterbloem	Vaatplanten	Nee
Veldmuis	Zoogdieren	Ja	Bokkenorchis	Vaatplanten	Nee
Vos	Zoogdieren	Ja	Dreps	Vaatplanten	Nee
Wezel	Zoogdieren	Nee	Naakte lathyrus	Vaatplanten	Nee

5.3.2 Verkennend veldonderzoek

5.3.2.1 Zoogdieren

De verwilderde en verwaarloosde tuinen in het onderzoeksgebied zijn potentieel geschikt als vaste rust- en verblijfplaats en (essentieel) functioneel leefgebied van bunzing, zie Figuur 14. Deze soort handhaaft zich in dorpen en buitenwijken en er is een recente (oktober 2022) gedocumenteerde waarneming van een bunzing in een tuin aan de Scheldestraat, direct grenzend aan het onderzoeksgebied, verricht (bron: NDFF). Wezel en hermelijn zijn soorten die meer gebonden zijn aan kleinschalig ingerichte gebieden in het buitengebied en worden niet verwacht. Open (kust)water is in het plangebied afwezig, waardoor gewone zeehond op voorhand is uit te sluiten. Het

plangebied bevindt zich binnen de bebouwde kom en herbergt geen geschikte mogelijkheden tot vaste rust- en verblijfplaatsen of foerageergebied voor konijn en haas. Daarnaast zijn van deze soorten geen sporen gevonden tijdens het verkennende veldbezoek. Steenmarter wordt voornamelijk op basis van landelijke verspreiding niet verwacht. De soort komt wel voor op Walcheren (enkel ten westen van het Kanaal door Walcheren), op Zuid-Beveland ontbreken (recente) waarnemingen. Het onderzoeksgebied is ook potentieel geschikt voor algemene soorten waarvoor in Zeeland een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreft o.a. egel en verschillende soorten (spits-) muizen.

Figuur 14: Voorbeeld van een verwaarloosde tuin met overgroeide schuttingdelen die kunnen fungeren als vaste rust- en verblijfplaats van bunzing. Foto: B. Verhoeven | Ecoresult B.V.

5.3.2.2 Amfibieën en reptielen

Het onderzoeksgebied is geschikt als terrestrisch habitat voor Nationaal beschermde soorten amfibieën waarvoor in Zeeland een vrijstelling geldt, zoals gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander. Indien (natuurlijke) vijvers aanwezig zijn zouden deze ook kunnen fungeren als voortplantingshabitat. Niet vrijgestelde soorten amfibieën als alpenwatersalamander worden niet verwacht. De dichtstbijzijnde waarnemingen komen uit één tuin aan de oostzijde van Goes, dit betreffen exemplaren met een niet natuurlijke oorsprong. Verder ontbreken waarnemingen in de ruime omgeving.

Vaste rust- en verblijfplaatsen van hazelworm kunnen eveneens op voorhand worden uitgesloten. Geschikte structuurrijke vegetaties en heideterreinen ontbreken. De natuurlijke verspreiding van deze soort beslaat de binnenlandse zandgronden. Waarnemingen die in de NDFF naar voren komen hebben betrekking uit uitgezette/ontsnapte exemplaren in Kattendijke.

5.3.2.3 Dagvlinders

Het plangebied herbergt geen geschikt habitat voor beschermde dagvlinders, zoals grote vos en grote weerschijnvlinder. Deze soorten komen voor in vochtige bossen en boomgaarden en is afhankelijk van een aantal soorten wilgen of iepen (grote vos) of bos- en grauwe wilg (grote weerschijnvlinder) als waardplant. Dit habitat is afwezig in het onderzoeksgebied. Waarnemingen van beide soorten rondom het plangebied hebben betrekking op zwervende exemplaren.

5.3.2.4 Vaatplanten

Tijdens het verkennend veldonderzoek zijn geen beschermde planten aangetroffen. Daarnaast zijn geen oude (kalk-)muren – geschikt voor beschermde muurvegetatie – aanwezig in het plangebied. Door de ligging van het plangebied binnen de bebouwde met sterk gecultiveerde vegetatie en zonder ecologisch beheerde terreinen en akkerreservaten zijn geschikte groeiplaatsen voor soorten als akkerboterbloem, bokkenorchis, dregs en naakte lathyrus in het plangebied daarom niet aanwezig.

5.3.3 Effectbeoordeling en toetsing

Aanwezigheid van bunzing is niet uit te sluiten binnen het plangebied. Dit geldt voor de aanwezige deels verwilderde/verwaarloosde achtertuinen. Nader onderzoek naar vaste rust- en verblijfplaatsen van deze soort is noodzakelijk (zie Hoofdstuk 6).

Het plangebied is enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Zeeland een vrijstelling geldt, zoals egel, algemene (spits)muizen, gewone pad en bruine kikker. Negatieve effecten op deze soorten zijn niet op voorhand uit te sluiten, maar nader onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat schadelijke effecten op soorten zoals gewone pad, bruine kikker en muizen zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden, of daar direct aan voorafgaand.

Voor overige vrijgestelde en niet-vrijgestelde Nationaal beschermde soorten is het plangebied ongeschikt. Negatieve effecten zijn op voorhand uit te sluiten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

5.4 Invasieve exoten

Tijdens het veldbezoek zijn geen uitheemse duizendknopen aangetroffen in het onderzoeksgebied. In de winterperiode zijn grote groeiplaatsen vaak nog zichtbaar, kleinere groeiplaatsen zijn over het algemeen lastiger te vinden. Extra onderzoek in de zomerperiode is raadzaam om deze soorten met zekerheid uit te sluiten. Wel werd in de achtertuin van de Couwervestraat 24 een groeiplaats van reuzenberenklauw aangetroffen, daarnaast zijn verspreid door het onderzoeksgebied meerdere groeiplaatsen van (Japanse) bamboe aanwezig. Deze soorten zijn minder schadelijk dan de uitheemse duizendknopen.

6 Vervolgstappen

6.1 Algemeen

In voorliggend hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de op basis van de effectbeoordelingen benodigde nader onderzoeken en mogelijk verdere vervolgstappen.

6.2 Beschermde gebieden

In Tabel 5 is in een overzicht te vinden of en indien van toepassing welke vervolgstappen er genomen dienen te worden met betrekking tot beschermde gebieden. Er is aanvullend onderzoek nodig naar mogelijke bijdragen van stikstofdepositie als gevolg van de gebruiksfase in de vorm van een AERIUS-berekening.

Initiatiefnemers zijn als gevolg van de partiële vrijstelling verplicht om stikstofemissies te beperken bij de werkzaamheden. In dit geval dient het bevoegd gezag voor de start van de werkzaamheden door de initiatiefnemer geïnformeerd te worden over de concrete invulling van deze verplichting. Ecoresult B.V. kan u adviseren over concrete maatregelen om invulling te geven aan deze verplichting.

Tabel 5: Tabel met verwachte effecten van de ontwikkeling op beschermde gebieden en de te nemen vervolgstappen.

Type	Afstand tot plangebied	Negatief effect	Nader onderzoek	Mitigerende maatregelen	Ontheffing
Natura 2000	3,6 km	Mogelijk	Ja, AERIUS-berekening	Nader te bepalen	Nader te bepalen
Natuurnetwerk Zeeland	170 meter	Nee	Nee	Nee	Nee
Agrarisch gebied van ecologische betekenis	910 meter	Nee	Nee	Nee	Nee
Beschermde houtopstanden	N.V.T.	Nee	Nee	Nee	Nee

6.3 Beschermde soorten

In Tabel 6 is een overzicht te vinden of en indien van toepassing welke vervolgstappen er genomen dienen te worden met betrekking tot beschermde soorten. Voor voorliggend plan is er nader onderzoek nodig naar de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen (gewonde dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis).

Tabel 6: Mogelijk aanwezige beschermde soorten binnen het plangebied, de verwachte functies en te nemen vervolgstappen.

Beschermingsregime	Soortgroep	Soort	Geschikt / aanwezig	Functie	Negatief effect*	Nader onderzoek****	Ontheffing nodig	(Mitigerende) maatregelen (aantal)
Vogelrichtlijn	Vogels met jaarrond beschermde nesten	Huismus	Ja	Vaste rust- en verblijfplaats en functioneel leefgebied	Mogelijk	Ja, door middel van 2 bezoeken in de periode 1 april – 15 mei, of 4 bezoeken tussen 20 maart en 20 juni. De tussenliggende tijd tussen de veldonderzoeken is minimaal 10 dagen.	Mogelijk	Mogelijk
		Gierzwaluw	Ja	Vaste rust- en verblijfplaats	Mogelijk	Ja, door middel van 3 bezoeken in de periode 1 juni – 15 juli. De tussenliggende tijd tussen de veldonderzoeken is minimaal 10 dagen.	Mogelijk	Mogelijk
		Ransuil	Ja	Vaste rust- en verblijfplaats	Mogelijk	Ja, 3 bezoeken in de periode 20 februari – 20 juli met een periode van tenminste 10 dagen tussen de bezoeken.	Mogelijk	Mogelijk
		Overige soorten jaarrond beschermd nest	Nee	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t
	Vogels met niet-jaarrond beschermde nesten (Categorie-5)	Diverse (spreeuw, koolmees, pimpelmees, ekster)	Ja	Vaste rust- en verblijfplaats	Mogelijk	Nee	Nee	Ja, Algemene bescherming vogels**
	Algemene vogels	Diverse (o.a. kauw, houtduif, Turkse tortel, merel, zanglijster, heggemus en winterkoning)	Ja	Vaste rust- en verblijfplaats	Mogelijk	Nee	Nee	Ja, Algemene bescherming vogels **

Habitatrichtlijn	Vleermuizen (gebouwbewonend)	Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger	Ja	Zomerverblijfplaats, paarverblijfplaats, kraamverblijfplaats en functioneel leefgebied	Mogelijk	Ja, in de periode 15 mei tot 15 juli door middel van 3 bezoeken en tussen 15 augustus en 30 september middels 2 bezoeken. De tussenliggende tijd tussen de veldonderzoeken is minimaal 20 dagen.	Mogelijk	Mogelijk
	Vleermuizen (Boombewonend)	Ruige dwergvleermuis	Nee	n.v.t.	Nee	Nee	Nee	Nee
	Overige soorten	Overige Habitatrichtlijnsoorten	Nee	n.v.t.	Nee	Nee	Nee	Nee
Nationaal beschermd	Niet vrijgesteld	Bunzing	Ja	Vaste rust- en verblijfplaats en essentieel leefgebied	Mogelijk	Dit kan onderzocht worden door gedurende 6 weken in de periode maart - augustus meerdere cameravallen te plaatsen. Deze camera's dienen op strategische plekken geplaatst te worden op basis van habitat, wissels en sporen. Deze onderzoeksmethodiek is gebaseerd op de onderzoeksrichtlijnen van de provincie Noord-Brabant voor kleine marterachtigen ⁸ .	Mogelijk	Mogelijk
		Overige niet-vrijgestelde soorten	Nee	n.v.t.	Nee	Nee	Nee	Nee
	Vrijgesteld	Diverse [egel, algemene (spits)muizen, gewone pad en bruine kikker)	Ja	Vaste rust- en verblijfplaats, Essentieel leefgebied	Mogelijk	Nee	Nee	Ja, Zorgplicht***
Invasieve exoten		Uitheemse duizendknopen	Nee					
		Reuzenberenklauw, (Japanse) bamboe	Ja					

⁸ Bouwens, 2017.

*Een negatief effect is bepaald op basis van de aanwezige potenties en de getoetste maatregelen uit paragraaf 3.3.

** Algemene bescherming vogels: Tijdens de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met broedvogels. Schadelijke effecten op in gebruik zijnde nesten van vogels zijn te voorkomen door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 1 maart – 15 augustus). Werken binnen het broedseizoen is enkel mogelijk indien er geen in gebruik zijnde nesten worden verstoord. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt is voorafgaand aan de werkzaamheden een controle door een deskundig ecooloog noodzakelijk. Bij aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten dienen in samenspraak met een deskundig ecooloog de mogelijkheden bekeken te worden. Eventuele verwijdering van beplanting vindt plaats buiten de broedperiode van de aanwezige soorten (die globaal loopt van 1 maart tot 15 augustus).

*** Zorgplicht algemeen: De zorgplicht dient altijd in acht genomen te worden. De zorgplicht houdt in dat iedereen ‘voldoende zorg’ in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten (en dus niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving. Concreet betekent dit dat wanneer wordt vermoed dat door handelingen of nalaten geen nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen mogen worden veroorzaakt. Verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten (voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevraagd) en alle maatregelen te nemen die die negatieve gevolgen kunnen voorkomen, beperken of ongedaan te maken. In de praktijk zal dus wanneer men in het werkterrein een egel of gewone pad aantreft, deze buiten het werkterrein geplaatst dient te worden of de kans moet krijgen om op eigen kracht het werkterrein te verlaten.

****De aanpak voor het nader veldonderzoek is conform de eisen die het bevoegd gezag hieraan stelt (Kennisdocumenten en Vleermuisprotocol 2021).

6.4 Onderzoeksp perioden

In

Tabel 7 is een overzicht te vinden van de perioden waarin aanvullend onderzoek mag plaats vinden.

Soort	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December
AERIUS Berekening												
Huismus				2								
Gierzwaluw						3						
Ransuil		3										
Gewone dwergvleermuis						3			2			
Ruige dwergvleermuis					3				2			
Laatvlieger						3			2			
Marteronderzoek	12 weken		6 weken						12 weken			
Berekening/rapportage												
Nestplaats/Essentieel leefgebied												
Zomerverblijfplaats												
Zomer-/Kraamverblijfplaats												
Paarverblijfplaats												
Marteronderzoek												

Ook zijn het aantal veldbezoeken aangegeven (in de praktijk kunnen veldbezoeken van verschillende soorten mogelijk gecombineerd worden).

Soort	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December
AERIUS Berekening												
Huismus				2								
Gierzwaluw						3						
Ransuil		3										
Gewone dwergvleermuis						3			2			
Ruige dwergvleermuis				3					2			
Laatvlieger						3		2				
Marteronderzoek	12 weken		6 weken						12 weken			
Berekening/rapportage												
Nestplaats/Essentieel leefgebied												
Zomerverblijfplaats												

Zomer-/Kraamverblijfplaats
Paarverblijfplaats
Marteronderzoek

Tabel 7: De onderzoeksperioden voor het benodigde nader onderzoek. De cijfers in de tabel geven het aantal benodigde bezoeken weer. Samengesteld op basis van het Vleermuisprotocol 2021 en de kennisdocumenten.

6.5 Ontheffing

Een ontheffing Wet Natuurbescherming is noodzakelijk in de volgende gevallen

- Indien er een bijdrage in stikstofdepositie wordt vastgesteld
- Wanneer er vaste rust- en verblijfplaatsen en/of essentieel leefgebied van huismus, gierzwaluw, ransuil, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger of bunzing aanwezig zijn.

De initiatiefnemer dient in het bezit te zijn van een ontheffing Wet Natuurbescherming voordat met versturende werkzaamheden kan worden gestart. Ook dienen dan mitigerende maatregelen te worden getroffen. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het plaatsen van tijdelijke voorzieningen.

De doorlooptijd van de ontheffingsaanvraag is maximaal 20 weken (maar hier wordt in de praktijk vaak van afgeweken). Een ontheffingsaanvraag wordt op hoofdlijn getoetst aan de volgende criteria:

- Afwezigheid van reële alternatieven (planning, werkwijze, locatie).
- Wettelijk belang van de werkzaamheden (verschilt per beschermingscategorie).
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort. Dit is onder andere afhankelijk van de ruimtelijke spreiding van de soort in de directe omgeving. Dit kan worden voorkomen door het treffen van voldoende mitigerende/compenserende maatregelen.

7 Conclusies

In opdracht van RWS projecten B.V. heeft Ecoresult B.V. een quickscan uitgevoerd voor het plangebied genaamd: Goes-West Noordelijk Plandeel, Goes. De aanleiding voor dit verzoek is de voorgenomen sloop en nieuwbouw/herinrichting binnen het plangebied. Deze voorgenomen ontwikkelingen kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden.

Uit voorliggende quickscan is gebleken dat:

- Gebiedsbescherming
 - Wet Natuurbescherming
 - Een bijdrage van stikstofdepositie als gevolg van de aanleg-en gebruiksfase van dit project niet op voorhand is uit te sluiten.
 - Overige effecten (geluid, trillingen, verlichting, mechanische effecten of menselijke aanwezigheid) op Natura2000 kunnen op voorhand worden uitgesloten
 - Provinciale Verordening Zeeland
 - Effecten op beschermde gebieden onder de Provinciale Verordening Zeeland kunnen op voorhand worden uitgesloten.
 - Houtopstanden
 - Het onderdeel Houtopstanden van de Wet Natuurbescherming wordt daarom voor deze ontwikkeling niet overtreden.
- Beschermde soorten
 - Negatieve effecten op de volgende beschermde soorten en functies niet op voorhand zijn uit te sluiten
 - Huismus: vaste rust- en verblijfplaatsen en/of essentieel functioneel leefgebied.
 - Gierzwaluw: vaste rust- en verblijfplaatsen.
 - Vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger): vaste rust- en verblijfplaatsen (zomerverblijfplaats, paarverblijfplaats en kraamverblijfplaats) en functioneel leefgebied.
 - Bunzing: vaste rust- en verblijfplaatsen en/of essentieel functioneel leefgebied.
 - Negatieve effecten op overige soorten die vallen onder de bescherming van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, of die nationaal beschermd zijn kunnen op voorhand worden uitgesloten

Aanvullend onderzoek (zie hoofdstuk 7) is noodzakelijk om vast te stellen of deze potentiële natuurwaarden aanwezig zijn binnen het plangebied, en om te bepalen of de werkzaamheden negatieve effecten zullen hebben. Is dit het geval, dan dient mogelijk een ontheffing Wet Natuurbescherming te worden aangevraagd, en dienen er mitigerende maatregelen te worden getroffen.

8 Geraadpleegde bronnen

8.1 Literatuur

Handreiking Kleine Marters

- Bouwens, S. 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Provincie Noord-Brabant, Den Bosch

Kennisdocumenten soorten

- Anoniem, 2022. Kennisdocument Huismus. BIJ12
- Anoniem, 2017. Kennisdocument Gierzwaluw BIJ12
- Anoniem, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. BIJ12
- Anoniem, 2017. Kennisdocument Ruige dwergvleermuis. BIJ12

Vleermuisprotocol 2021

- Anoniem, 2021. Vleermuisprotocol 2021. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging

8.2 Internet

Beschermde gebieden & soorten

- <https://kaarten.zeeland.nl/map/atlasvanzeeland>
- <https://calculator.aerius.nl/calculator/?locale=nl>

Kadastrale Kaarten

- <https://bagviewer.kadaster.nl/lvbag/bag-viewer/index.html>

Nationale Databank Flora en Fauna

- <https://ndff-ecogrid.nl/>

Natuurwetgeving

- www.rvo.nl
- <https://omgevingsdiensthaaglanden.nl/aanvraag-wet-natuurbescherming.html>

PDOK – Publieke Dienstverlening op de Kaart

- <http://pdokviewer.pdok.nl>

Vleermuisprotocol 2021

- <https://www.netwerkgroenebureaus.nl/downloads/category/20?download=812>

Bijlage 1 - Foto-impressie plangebied

Impressie woningen aan de Evertsenstraat. Foto: B. Verhoeven | Ecoresult B.V.

Impressie woningen aan de Jacob Catsstraat. Foto: B. Verhoeven | Ecoresult B.V.

Impressie woningen aan de Bankertstraat zuid. Foto: B. Verhoeven | Ecoresult B.V.

Impressie woningen aan de Bankertstraat noord. Foto: B. Verhoeven | Ecoresult B.V.

Impressie woningen aan de Joost de Moorstraat. Foto: B. Verhoeven | Ecoresult B.V.

Impressie woningen aan de Scheldestraat. Foto: B. Verhoeven | Ecoresult B.V.

Impressie Couwervestraat. Foto: B. Verhoeven | Ecoresult B.V.

Impressie woningen aan de Schengestraat. Foto: B. Verhoeven | Ecoresult B.V.

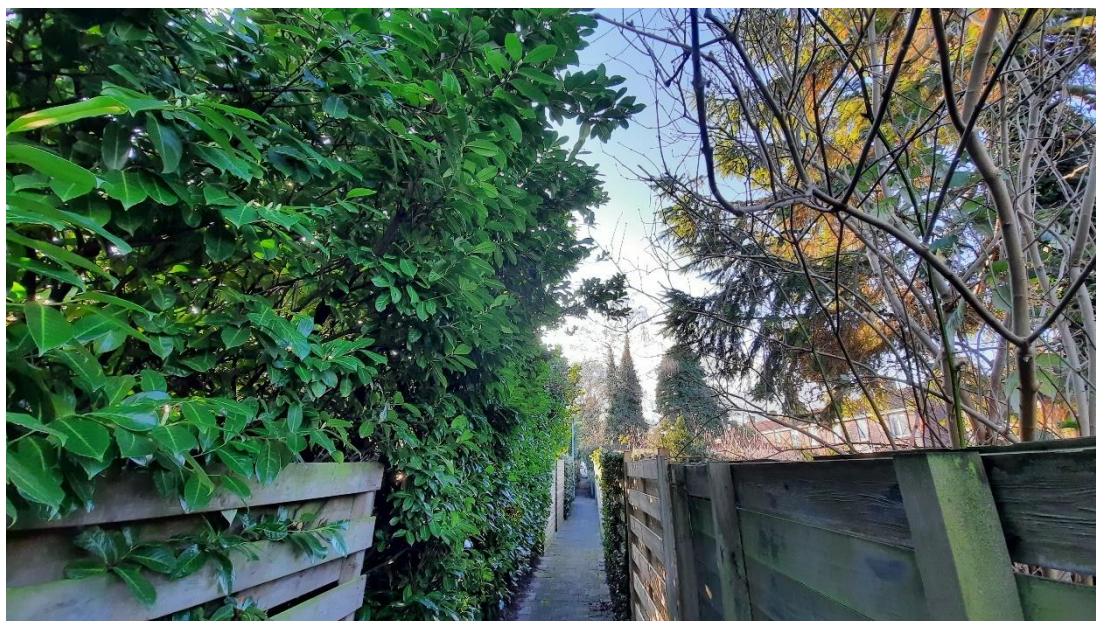
Impressie woningen aan de Rommerswalestraat (links) en Schengestraat (rechts). Foto: B. Verhoeven | Ecoresult B.V.

Impressie woningen aan de Westsingel. Foto: B. Verhoeven | Ecoresult B.V.

Impressie achtertuinen Evertsenstraat en Bankertstraat. Foto: B. Verhoeven | Ecoresult B.V.

Impressie achtertuinen Bankertstraat en Joost de Moorstraat. Foto: B. Verhoeven | Ecoresult B.V.

Impressie achtertuinencomplex Scheldestraat, Couwervestraat, Schengestraat en Rommerswalestraat . Foto: B. Verhoeven | Ecoresult B.V.

Impressie achtertuinencomplex Scheldestraat, Couwervestraat, Schengestraat en Westsingel. Foto: B. Verhoeven | Ecoresult B.V.

BIJLAGE 2 - Toelichting onderzoekskader

Wet natuurbescherming

De Wet Natuurbescherming (Wnb) regelt de bescherming van beschermde natuurgebieden (Natura 2000) en regelt de soortbescherming. De provincies zijn voor de Wet Natuurbescherming het bevoegd gezag en regelen tevens de vergunning en ontheffingen. De bescherming van de Wet Natuurbescherming is grofweg op te delen in drie categorieën.

Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op de Natura 2000-gebieden. De verschillende Natura 2000-gebieden zijn deels aangewezen voor specifieke Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en/of habitattypen. Invloeden (ook van buiten het Natura 2000-gebied) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen. Daarnaast mag de oppervlakte van het Natura 2000-gebied niet worden aangetast.

Toetsing stikstofemissies Natura 2000

Sinds 1 juli 2021 geldt een partiële vrijstelling van de Natura 2000-vergunningplicht voor de gevolgen van stikstofdepositie door bij AMvB aangewezen activiteiten van de bouwsector. De vrijstelling geldt alleen voor tijdelijke stikstofemissies die tijdens de bouw- en aanlegfase veroorzaakt worden. De vrijstelling geldt niet voor structurele stikstofemissies als gevolg van een (veranderende) gebruiksfase of voor het delven van grondstoffen en de productie van bouwmaterialen. De vrijstelling omvat grofweg alle werkzaamheden die te maken hebben met sloopwerkzaamheden, werkzaamheden in het kader van bouwrijp maken, nieuwbouwwerkzaamheden en bijbehorende activiteiten en verkeersbewegingen. Tevens omvat de partiële vrijstelling onder andere ook werkzaamheden zoals baggerwerkzaamheden, aanleg van energievoorzieningen (zoals zonneparken) en de aanleg- en vervanging van wegen.

Stikstofemissies als gevolg van de gebruiksfase zoals bewoning, gebruik van een utiliteitsgebouw of verkeer aantrekkende werking dienen wel getoetst te worden aan de Natura 2000 instandhoudingsdoelstellingen, al dan niet door middel van een AERIUS-berekening.

De partiële vrijstelling komt mede tot stand door de verwachte emissiebeperkingen die gerealiseerd worden door bestaand beleid. De emissiebeperkingen komen mede tot stand door veranderingen in de werkwijzen en door verplichtingen als gevolg van nieuwe maatregelen. Deze maatregelen omvatten onder andere:

- Het treffen van adequate maatregelen in de bouwregelgeving tot het beperken van emissies,
- Het inzetten op emissiearme aanbestedingen door rijkdiensten,
- Het stimuleren van de aanschaf van emissievrij materiaal en van ombouw naar emissievrij of emissiearm materieel,
- Het bevorderen van kennisontwikkeling en innovatie voor meer emissiearme bouw.

Initiatiefnemers zijn als gevolg van de partiële vrijstelling verplicht om stikstofemissies te beperken bij de werkzaamheden. De genoemde verplichting gaat gelden voor werkzaamheden die op grond van het Besluit bouwwerken leefomgeving reeds vergunning- of meldingsplichtig zijn. In dit geval dient het bevoegd gezag voor de start van de werkzaamheden door de initiatiefnemer geïnformeerd te worden over de concrete invulling van deze verplichting. Men kan hierbij denken aan:

- Emissievrij/emissiearme mobiele werktuigen,
- Meer gebruik van prefab bouw materiaal (zoals off-site productie),

- Emissievrij materiaal,
- Emissiearme bouwconcepten en bouwlogistiek,
- Efficiëntere bouwprocessen en bouwlogistiek.

Bescherming van soorten

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie Tabel 8). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de Nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als "andere soorten").

Voor de soorten binnen dit beschermingsregime geldt een onderzoeksplicht, en bij negatieve effecten een ontheffingsplicht. De provincies kunnen aangeven of zij soorten uit deze lijst willen vrijstellen van ontheffingsplicht. Naar deze soorten is nader onderzoek of een ontheffing niet nodig, wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs van men verwacht kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen⁹.

Tabel 8: De verbodsbepalingen behorende bij de verschillende beschermingsregimes zoals opgenomen in de Wet natuurbescherming.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in

⁹ Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen

	hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen
--	---	--

Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van de Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. Deze voorwaarden zijn tevens van kracht als het slechts een deel van de houtopstand groter dan 10 are of 20 bomen in een rij betreft. Het onderdeel beschermde houtopstanden heeft geen betrekking op:

- houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- houtopstanden op erven of in tuinen;
- fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- kweekgoed;
- uit populieren of wilgen bestaande:
 - wegbeplantingen;
 - beplantingen langs waterwegen;
 - eenrijige beplantingen langs landbouwgronden.
- het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 - ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 - bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Omgevingsverordening Zeeland

In de provinciale Omgevingsverordening is vastgelegd welke gebieden vanuit Nederlandse wetgeving worden beschermd. Onderdeel van de beschermde gebieden in de Omgevingsverordening is het Natuurnetwerk Zeeland (NNZ). Het Natuurnetwerk Zeeland betreft een netwerk aan gebieden en verbindingszones die tezamen één geheel vormen en de Nederlandse natuurgebieden verbinden. Het NNZ is verankerd in de bestemmingsplannen waarin de regels uit de provinciale Omgevingsverordening Zeeland zijn verwerkt.

Het ruimtelijke beleid voor het NNZ kent het “nee, tenzij” principe wat inhoudt dat ruimtelijke ontwikkelingen binnen het NNZ niet zijn toegestaan tenzij deze geen schadelijke effecten op de aanwezige (natuur)waarden hebben. Deze waarden zijn vastgelegd als de “wezenlijke kenmerken en waarden” van het NNZ. Elke provincie heeft zelf de regie over de invulling van deze kenmerken en waarden. In tegenstelling tot Natura 2000 is toetsing van externe effecten op de aanwezige kenmerken en waarden in de provincie Zeeland van toepassing binnen 100 meter vanaf het plangebied. Provincies zijn vrij dit nader in te vullen.

Naast het NNN kunnen provincies gebieden planologisch beschermen. In de provincie Zeeland betreft dit agrarisch gebied van ecologische betekenis, nieuwe natuur, natuurcompensatie en gebiedsgerichte projecten. In sommige provincies zijn deze gebieden vervlochten binnen het kader van het NNN en geldt hiervoor eenzelfde toetsingskader.